

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2/8790 din 06.06.2023

La nr. 144 din 24.05.2023

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege cu privire la modificarea Codului fiscal nr.1163/1997 (art.15, 901).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2023.06.06 14:53:45 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. <u>1388</u>	
" <u>06</u> "	<u>06</u> 20 <u>23</u>
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO23/8768 din 06.06.2023

la proiectul de lege cu privire la modificarea Codului fiscal nr.1163/1997 (art.15, 901)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul, însoțit de nota informativă a acestuia, a fost înregistrat și se regăsește pe pagina web oficială a Parlamentului, după cum urmează: <https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/LegislativId/6466/language/en-US/Default.aspx>.

Inițiativa întrunește exigențele prescrise de prevederile art.28 alin.(4) al Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție.

În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.b) al Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative a proiectului, finalitatea scontată a acestuia este introducerea instrumente speciale de impozitare pentru anumite categorii de agenți economici, asigurarea sustenabilității bugetului pentru următorii 3 ani și implementarea unor măsuri de susținere pentru persoanele fizice.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Implementarea amendamentelor propuse de Art. I pct.2 al proiectului, promovează interesele *contribuabililor* care vor beneficia de (i) excluderea impozitului în mărime de 7% din dobânzile achitate băncilor, asociațiile de economii și împrumut, precum și emitenții de valori mobiliare corporative; ii) micșorarea cotei procentuale a impozitului reținut din veniturile sub formă de dobânzi și/sau creștere de capital determinată conform art.40 alin.(7) Cod Fiscal, de la valorile mobiliare de stat obținute de către persoanele fizice), fapt care poate condiționa reducerea veniturilor bugetare.

Totodată, revizuirea prenotată, se încadrează în măsurile de politică fiscală și vamală, vizate de proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează politica fiscală și vamală (număr unic 400/MF/2023) –<https://mf.gov.md/ro/content/proiectul-hot%C4%83r%C3%A9rii-guvernului-privind-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-unor>.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) *denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) *condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) *descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) *principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".*

Autorul a indicat în nota informativă aferentă proiectului:

- *denumirea sau numele autorului și a participanților la elaborarea proiectului actului normativ (elaborat și înaintat de către un grup de deputați din Parlamentul Republicii Moldova, în conformitate cu art.47 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr.797/1996);*
- *condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite (politicele economice clasice în perioada în care Republica Moldova se confruntă cu crize suprapuse nu pot fi agreeate în raport cu toți agenții economici care în această perioadă obțin supraprofiteri);*
- *principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi (i) introducerea unui impozit pe venit de 18 % pentru instituțiile financiare bancare și nebankare pe parcursul perioadei 2023-2025; ii)*

excluderea impozitului în mărime de 7% din dobânzile achitate în folosul persoanelor fizice rezidente;
iii) diminuarea cu 50% a impozitului pe venit din creșterea de capital a persoanelor fizice ca urmare tranzacționării valorile mobiliare de stat).

- *descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene (nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene);*

- *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare (După adoptarea proiectului de lege, Guvernul, va aduce actele sale normative în concordanță prezenta lege).*

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*”. Potrivit notei de argumentare a proiectului, *implementarea acestuia nu presupune alocări suplimentare din bugetului de stat.*

Totodată, ținând cont de faptul că implementarea amendamentelor vizate de Art.I pct.2 al proiectului, poate condiționa reducerea veniturilor bugetare, se remarcă incidența prevederilor art.131 alin.(4) al Constituției RM, potrivit căroră: *”Orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sînt acceptate de Guvern”.*

Coroborat cu concluziile analizei compartimentului I.5.1. al prezentului raport de expertiză anticorupție, se remarcă *întrunirea* exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit. a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.&n

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului, nu conțin norme procedurale de reglementare a activității entităților publice/agenților publici.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Potrivit notei informative a proiectului, finalitatea scontată a acestuia este introducerea instrumente speciale de impozitare pentru anumite categorii de agenți economici, asigurarea sustenabilității bugetului pentru următorii 3 ani și implementarea unor măsuri de susținere pentru persoanele fizice. În acest sens, autorul intervine cu amendamente asupra cadrului normativ primar ce vizează

- i) introducerea unui impozit pe venit de 18 % pentru instituțiile financiare bancare și nebancale pe parcursul perioadei 2023-2025;
- ii) excluderea impozitului în mărime de 7% din dobânzile achitate în folosul persoanelor fizice rezidente;
- iii) diminuarea cu 50% a impozitului pe venit din creșterea de capital a persoanelor fizice ca urmare tranzacționării valorile mobiliare de stat

Inițiativa întrunește exigențele prescrise de prevederile art.28 alin.(4) al Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție.

În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile *art.8 lit.b*) al Legii nr.239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu *întrunirea* exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

Implementarea amendamentelor propuse de Art. I pct.2 al proiectului, promovează interesele *contribuabililor* care vor beneficia de (i) excluderea impozitului în mărime de 7% din dobânzile achitate băncile, asociațiile de economii și împrumut, precum și emitenții de valori mobiliare corporative; ii) micșorarea cotei procentuale a impozitului reținut din veniturile sub formă de dobânzi și/sau creștere de capital determinată conform art.40 alin.(7) Cod Fiscal, de la valorile mobiliare de stat obținute de către persoanele fizice), fapt care poate condiționa reducerea veniturilor bugetare.

Totodată, revizuirea prenotată, se încadrează în măsurile de politică fiscală și vamală, vizate de proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează politica fiscală și vamală (număr unic 400/MF/2023) –<https://mf.gov.md/ro/content/proiectul-hot%C4%83r%C3%A9rii-guvernului-privind-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-unor>.

06.06.2023

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Cristina CHISTOL , Inspector principal

Digitally signed by Chistol Cristina
Date: 2023.06.06 11:06:03 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

